

Setembre crític | | Actualitzat el 30/11/2018 a les 17:18

Els ajuntaments d'Osona comencen a pronunciar-se contra el nou decret de menjadors

Ho fan a través d'una moció d'adhesió a una iniciativa de la plataforma SOS Menjadors que qualifica el canvi normatiu que ha proposat el Departament d'Ensenyament de «mercantilització dels menjadors escolars» | Més de 50 municipis catalans, entre ells tres d'osonencs ja s'hi han pronunciat en contra; dilluns es debat al ple de Vic i el dia 18 al de Manlleu

Alumnes al menjador escolar d'un centre educatiu | La Directa

Més de 45 consistoris catalans (entre ells els de Barcelona, Tarragona i Girona) ha aprovat mocions d'adhesió a una iniciativa de la plataforma SOS Menjadors que qualifica el canvi normatiu que ha proposat la conselleria d'Ensenyament de «mercantilització dels menjadors escolars», i sis més també s'hi han pronunciat en contra a partir d'iniciatives locals. A Osona, la moció ja s'ha aprovat a Calldetenes, l'Esquirol i Tona, està pendent de passar pel ple del Consell Comarcal, i dilluns ho farà pel de Vic i el 18 de desembre pel de Manlleu. Paral·lelament, AMPA, agents educatius i un gran espectre de col·lectius socials s'adhereixen a un manifest contra la proposta de decret. La plataforma SOS Menjadors, en coordinació amb les AMPA, també està treballant per portar-ho al màxim d'ajuntaments possibles.

La coordinadora SOS Menjadors Escolars Públics qualifica de «molt exitosa» la campanya iniciada per presentar als plens municipals una moció contra la proposta de Decret de Servei de Menjador Escolar que el Departament d'Ensenyament de la Generalitat catalana, encapçalat pel

conseller Josep Bargalló (ERC), pretén aprovar per posar en funcionament a partir del curs 2019-2020, una iniciativa que la coordinadora que aplega diversos agents vinculats al món educatiu qualifica de «mercantilització dels menjadors escolars públics». Des de la fundació de la coordinadora, el setembre passat, la moció ha estat presentada i aprovada a 45 municipis - incloent-ho Barcelona, Tarragona i Girona -, xifra indicativa de la forta oposició general al decret si es contrasta amb els cinc plens que hi han votat en contra (un d'ells, osonenc, el de Sant Vicenç de Torelló). Anteriorment, ja s'havien presentat i aprovat mocions per tombar el decret impulsades en aquest cas per iniciatives locals, sobretot a les comarques gironines, fent que el nombre d'Ajuntaments en contra del decret sumi 52 municipis al dia d'avui, i la coordinadora preveu que s'hi sumin més consistoris. De moment, en 17 municipis més la moció ha estat registrada i resten a l'espera de la votació.

Aquest divendres SOS Menjadors ha fet públic un comunicat analitzant l'èxit de la campanya, i agraint el suport de formacions polítiques com la CUP, En Comú Podem o el PSC, principals impulsors de les mocions als plens municipals. Fins i tot, comenta Jordi Estarlich, portaveu de la plataforma, en alguns plens la moció ha trobat el suport de les representacions municipals d'ERC i el PDeCAT, tot i que la proposta del nou decret sorgeix des del govern català d'aquests dos partits en coalició. La iniciativa també s'està començant a presentar a plens de consells comarcals i diputacions. Fins ara només ha estat rebutjada als plens de la Diputació de Barcelona, als consells comarcals de l'Anoia i el Tarragonès i als ajuntaments de Vila-Seca, Sant Vicenç de Torelló, Olot, Sant Vicenç de Castellet i Llinàs del Vallès. L'ampli suport per tot el territori, segons el comunicat emès per SOS Menjadors, indica que «pot propiciar que en breus setmanes el departament anunciï l'aturada oficial dels treballs de redacció del nou decret de menjadors».

FAPAC: «Ningú no dona suport al decret»

Des del llançament del primer esborrany del decret, aquesta proposta de modificació normativa ha topar amb una forta oposició de gran part de la comunitat educativa i són molts els diferents òrgans i col·lectius que han lamentat reiteradament la falta de cooperació per part del Departament d'Ensenyament per obrir el debat sobre el model d'escola pública amb les agents i professionals del sector i amb les famílies. L'oposició a diverses decisions del departament és forta i ha conduït a la mobilització de docents i estudiants al llarg d'aquesta setmana i a la vaga en contra de les retallades en el sector d'ahir dijous, 29 de novembre.

El passat 17 de novembre, durant els parlaments finals de la manifestació que reclamava el 6% del PIB en inversió pública en l'àmbit de l'educació pública, les entitats que conformen el Marc Unitari de la Comunitat Educativa (MUCE) van presentar un manifest per fer front al decret de menjadors, el formulari d'adhesió al qual es va obrir a partir d'aquest passat dilluns, 26 de novembre.

Pancarta contra el decret de menjadors escolars a la manifestació del 17 de novembre que reclamava el 6% del PIB en inversió pública en l'educació Foto: La Directa

La intenció del manifest, igual que la de la campanya de SOS Menjadors, és pressionar al departament perquè aturi la tramitació del Decret i obri un espai real de debat des de zero sobre el model d'espai migdia -denominació que proposa la comunitat per referir-se a les hores no lectives que inclouen el servei de menjador i l'espai de lleure al pati i que representa quasi un terç de la jornada a l'escola. «L'objectiu d'aquesta campanya és contrastar els missatges que llença el departament als mitjans intentant fragmentar la comunitat educativa», comenta Lidon Gasull, directora tècnica de la Federació d'Associacions de Pares i Mares de Catalunya (FaPaC), associació integrada dins del MUCE. Fent referència a l'enorme espectre de col·lectius socials que han donat suport al manifest, Gasull afegeix que les reivindicacions de la FaPaC i del MUCE sobre el temps migdia «no afecten només a la comunitat educativa sinó que transcendeixen i afecten a tots els agents socials. És un tema transversal que importa a tothom». En aquest sentit, entitats no vinculades directament a l'educació, com la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB) o Justícia Alimentària també s'han adherit al manifest. La FaPaC esperarà a calibrar la dimensió dels seus suports a partir de l'adhesió al manifest abans de fer públiques noves accions.

El temor és que el decret deixarà en mans de grans grups empresarials els serveis de menjador, que meou dos milions i mig d'euros cada dia

Entre el MUCE i SOS Menjadors Escolars s'hi integren els principals sindicats generalistes, de

docents i d'estudiants, més de 2.500 AMPA i AFA, la Coordinadora del Lleure, l'Assemblea Grogia i col·lectius com Justícia Alimentària Catalunya, la Xarxa de Consum Solidari i l'Associació de Menjadors Ecològics. SOS Menjadors, també busca representar pagesia i ramaderia com a part del moviment de sobirania alimentària.

El decret «no garanteix els drets fonamentals a l'educació i a l'alimentació»

Les principals denúncies manifestades pel MUCE i SOS Menjadors sobre el Departament d'Ensenyament són la postura inflexible d'aquest pel que fa a la contractació pública com a model únic d'atorgació del servei malgrat que el cost integral recaigui sobre les famílies; i el dret de l'empresa adjudicatària de no prestar el servei si aquest no és rendible econòmicament. Aquestes condicions (entenen les plataformes) afavoriran als grans grups empresarials que operen en el sector -Compass Group, SEHRS, Serunion, ISS?- que busquen absorbir el negoci milionari que representa la gestió del servei de menjadors escolars públics, que mou al voltant de 2 milions i mig d'euros cada dia. El manifest reclama que l'espai migdia hauria de ser un servei públic universal, i l'única forma d'assegurar-ho seria amb una gestió directa de l'administració, que hauria d'assegurar l'equipament d'aquest servei a tots els centres i contractar el personal de cuina, de monitoratge i d'educació especial sense la intervenció d'una empresa privada intermediària, així com fer-ho sempre en connivència amb les famílies i sota criteris socioeducatius, inclusivament, ambientals i de proximitat que emfatitzessin la qualitat nutricional i pedagògica de l'escolarització dels infants.

La setmana prèvia a la manifestació del 17-N, el Departament d'Ensenyament va modificar la seva posició i va anunciar que acceptava seure a la taula de negociacions. «Aquesta és la forma de procedir d'aquesta administració -explica la directora tècnica de la FaPaC-. Es van limitar a inventar un procés participatiu unilateral en forma de bústia de reclamacions». I el divendres 16 de novembre, un dia abans de la manifestació, va enviar a totes les entitats un nou esborrany del decret amb algunes modificacions per, opina Gasull, «millorar la seva imatge davant dels mitjans per tal que ens fessin preguntes sobre els canvis quan nosaltres, òbviament, no havíem tingut temps ni d'analitzar jurídicament el document.» Tanmateix, les primeres conclusions que en van poder extreure van ser que «sí que algun dels articles poden sonar millor que abans, havien modificat algunes paraules -per exemple han prescindit de l'expressió «servei complementari» per denominar la funció dels menjadors escolars-, però mantenien quasi intacte el contingut del decret», comenta Gasull. «Quan els analitzem jurídicament ens adonem que estan buits de contingut, que plantegen impossibles que segur no es compliran o que segueixen sense resoldre certes problemàtiques reals amb les quals ja ens trobem», rebla. La resposta després de l'anàlisi jurídic es farà pública en els pròxims dies.

Paral·lelament, SOS Menjadors ha proposat realitzar dues accions per demostrar el suport popular en contra del nou decret. El 19 de desembre s'ha proposat una acció simultània arreu del territori, on es convida a transportar, per un dia, els menjadors escolars als patis de les escoles, a les places de les viles, davant dels consells comarcals o de les seus dels diferents Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament. I el dissabte 19 de gener es proposen aquesta mateixa acció davant del Parlament de Catalunya i de les seus territorials de la Generalitat a Lleida, Girona i Tarragona, per tal d'interpel·lar els partits polítics perquè donin suport públic en contra del decret.

Jordi Estarlich, portaveu de SOS Menjadors, explica que «el problema és que s'ha de canviar tot el marc legal per poder parlar de qualitat i no de lucre» i és per això que un cop tombat el decret, la plataforma vol presentar una Iniciativa de Legislació Popular on s'ajunti la gratuïtat i la universalitat del servei menjador amb la gestió directa de les AMPA, que es presentarà abans de la finalització del primer trimestre del 2019.

Article publicat originalment a la Directa.